

TRYGHEDSNETVÆRK

KRIMINALPRÆVENTIVT OG TRYGHEDS-
SKABENDE SAMARBEJDE MELLEM
POLITI OG FAGPERSONER I UDSATTE
BOLIGOMRÅDER

ET IDÉKATALOG

TRYGHEDSNETVÆRK

*Kriminalpræventivt og tryghedsskabende samarbejde
mellem politi og fagpersoner i udsatte boligområder*
Et idékatalog

Copyright © 2013
Den Trygge Kommune
og Gemeinschaft

FORFATTERE

Kasper Krog Pedersen, antropolog, projektmedarbejder
David Brehm Sausdal, antropolog, projektleder

GRAFISK DESIGN

Marie Brodersen, Gemeinschaft

INDHOLD

Idékataloget er udarbejdet af Den Trygge Kommunes
udviklingspartner Gemeinschaft for Københavns Vestegns Politi,
Kriminalpræventiv Sektion, i forbindelse med pilotprojektet *Trygge
opmærksomhedsfællesskaber*.

Pilotprojektet og idékataloget er blevet til i samarbejde med Rigspolitiets
Nationale Forebyggelsescenter og Det Kriminalpræventive Råd.

Pilotprojektet *Trygge opmærksomhedsfællesskaber* er støttet af
Justitsministeriet.

Idékataloget og pilotprojektets øvrige publikationer kan hentes på
www.gemeinschaft.dk og www.dentryggekommune.dk

Idékataloget kan frit anvendes og citeres med kildeangivelse.

TRYGHEDSNETVÆRK

-

**KRIMINALPRÆVENTIVT OG TRYGHEDSSKABENDE
SAMARBEJDE MELLEM POLITI OG FAGPERSONER I
UDSATTE BOLIGOMRÅDER**

-

ET IDÉKATALOG

INDHOLD

07 INDLEDNING

09 BAGGRUND

10 NYTTEN AF ET TRYGHEDSNETVÆRK

13 KRIMINALPRÆVENTIVT OG
TRYGHEDSSKABENDE SAMARBEJDE

14 FASE I: OPSTART

18 FASE II: UDVIKLING

22 FASE III: SAMARBEJDE

24 ACTIONCARD

25 LITTERATUR

INDLEDNING

Dette idékatalog er udarbejdet for at give politi, kommuner, boligselskaber og boligforeninger m.fl. en opskrift på, hvordan et kriminalpræventivt og tryghedsskabende samarbejde mellem politi og private og offentlige fagpersoner kan etableres.

Formålet med et samarbejde af denne art er at skabe et opmærksomt netværk af fagpersoner i udsatte boligområder med henblik på at forebygge kriminalitet og fremme et trygt dagligliv. Politiet har ikke altid tilstrækkelige ressourcer til at være fuldt opmærksom på, hvad der rør sig i et givent boligområde. Ved at inddrage nogle af de mange fagpersoner, der har deres jævnlige gang i boligområdet og en god kontakt med områdets beboere, kan der skabes en større fælles opmærksomhed på områdets ve og vel, end politiet alene kan have.

Medarbejderne i hjemmeplejen taler f.eks. med områdets ældre, og medarbejderne i skole-, børne- og ungeinstitutioner arbejder med børn og unge og mødes med deres forældre. SSP-konsulenter og gadeplansmedarbejdere mødes med de unge, og socialpsykiatrien arbejder med psykisk syge. Posten kommer i alle opgange med dagens breve. Ejendomskontorets medarbejdere holder orden i opgange og på udearealerne. Pizzeriaet serverer mad for sultne beboere, og det lokale supermarked supplerer beboerne med dagligvarer. De boligsociale medarbejdere samarbejder med beboerne, og Natteravnene hjælper med at holde et vågent øje, når mørket er faldet på. Og så videre.

Tilsammen udgør de forskellige private og offentlige aktører på den måde et lokalt og bredt favnende netværk, der i høj grad har fingeren på den daglige puls i boligområdet. Imidlertid har lokale fagpersoner og deres

opmærksomhed og viden hidtil stort set været ubrugt i det kriminalpræventive og tryghedsskabende arbejde rundtomkring i landet. Idékatalogets formål er at pege på, hvordan disse fagpersoner med fordel – og uden at det besværliggør deres arbejde – kan inddrages i et samarbejde med politiet.

Når det er sagt, er det meget vigtigt at understrege, at der på ingen måde er tale om, at fagpersoner nu skal agere politi eller politiets forlængede arm. Der er heller ikke tale om en alternativ form for lokalt vagtværn. Ligesom der heller ikke er tale om, at fagpersoner skal udøve nogen form for social kontrol eller dyneløfteri.

Hensigten er at finde en ny og brugbar vej for viljen til at tage et medansvar for et udsat boligområde. Til i fællesskab at bidrage til omsorgen for et område med problemer for at skabe plads til et trygt liv med al den mangfoldighed og forskellighed, der i dag hører livet i et boligområde i Danmark til.

Et pilotprojekt har været gennemført i Høje-Taastrup Kommune, og det er erfaringerne herfra, som idékataloget bygger videre på. Vi har forsøgt at gøre idékataloget *meget* konkret, så man kan komme nemt og hurtigt i gang, og vi håber, at idékataloget vil give flere mod på et samarbejde om forebyggelse af kriminalitet og skabelse af tryghed i andre af landets særligt udsatte boligområder. Vi kalder dette samarbejde *tryghedsnetværk*. Der er masser af livskraft og ressourcer i disse boligområder, som fortjener en mindre udsathed.

God fornøjelse med samarbejdet!

BAGGRUND

Dette idékatalog bygger videre på danske og internationale erfaringer med udvikling af kriminalitetsforbyggende og tryghedsskabende samarbejde mellem politi og lokale aktører.

Samarbejdstiltag i Danmark

I en dansk sammenhæng kan f.eks. nævnes Nordsjællands Politis arbejde med borgerinddragelse og dets samarbejde med en række nordsjællandske kommuner¹. Nævnes kan også Rigspolitiets Odense-baserede undersøgelse af muligheder for på strategisk vis at styrke det kriminalpræventive samarbejde på tværs af myndigheder² og PSP-samarbejdet, hvor politiet, Det Kriminalpræventive Råd, Kriminalforsorgen, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner med udgangspunkt i Frederiksberg Kommune har udviklet et samarbejde mellem politi, sociale myndigheder og psykiatrien³.

At lokale myndigheder og lokale aktører i højere grad inddrages i det kriminalpræventive og tryghedsskabende arbejde sker i erkendelse af, at boligområder og lokalsamfund har både vilje og ressourcer, der ikke i tilstrækkelig grad er blevet lyttet til og anvendt.

Forebyggelse af kriminalitet og skabelse af tryghed, der inddrager borgere og lokalsamfund, har generelt vist sig effektivt, da det ikke bare kan afhjælpe givne problemer, men også på positiv vis kan forstærke fællesskab og borgernes følelse af ejerskab til og forpligtelse over for deres nærområde⁴.

Trygge opmærksomhedsfællesskaber, et pilotprojekt

Med udgangspunkt i sådanne erfaringer blev pilotprojektet *Trygge opmærksomhedsfællesskaber* sat i gang i marts

2013. Pilotprojektet blev ledet af Københavns Vestegns Politi i samarbejde med Rigspolitiets Nationale Forebyggelsescenter og Det Kriminalpræventive Råd. Projektet blev udviklet og gennemført af Den Trygge Kommunes udviklingspartner Gemeinschaft. Pilotprojektet blev støttet af Justitsministeriet.

Formålet med *Trygge opmærksomhedsfællesskaber* har været at udvikle en model for, hvordan man bedst muligt kan skabe et samarbejde mellem politi og lokale fagpersoner med henblik på at modvirke kriminalitet og at sikre tryghed i særligt udsatte boligområder.

Københavns Vestegns Politi udvalgte det særligt udsatte boligområde (SUB-område) Gadehavegård i Høje-Taastrup Kommune som lokalitet for pilotprojektet. Gadehavegård blev valgt på grund af en kraftig stigning i den registrerede kriminalitet i området.

Idékataloget indeholder en række konkrete anbefalinger udformet på baggrund af de erfaringer, som pilotprojektet gjorde sig i Gadehavegård.

1. Samarbejdsplan: Politi – Kommune (2012).

2. Tværsektorielt kriminalitetsforebyggende samarbejde i særligt udsatte boligområder (2013).

3. Se eksempelvis: PSP – et tværsektorielt samarbejde mellem politi, sociale myndigheder og psykiatri – inspiration til organisering (2009) og SFV's PSP-samarbejdet: En kortlægning af PSP-Frederiksberg, Odense, Amager og Edbjerg (2011). Af andre lignende tiltag kan også nævnes Greve Kommunes og Syd- og Sønderjyllands Politis forsøg med at omdele 'action-cards' til lokale faggrupper.

4. Se eksempelvis CFBUs Beredskabet i Gellerup – en effektiv strategi mod kriminalitet i et udsat boligområde (2011) og *Building Communities Resilient to Crime, Disasters and Violent Extremism* (Lemyre et al. 2008).

NYTTEN AF ET

TRYGHEDSNETVÆRK >>>

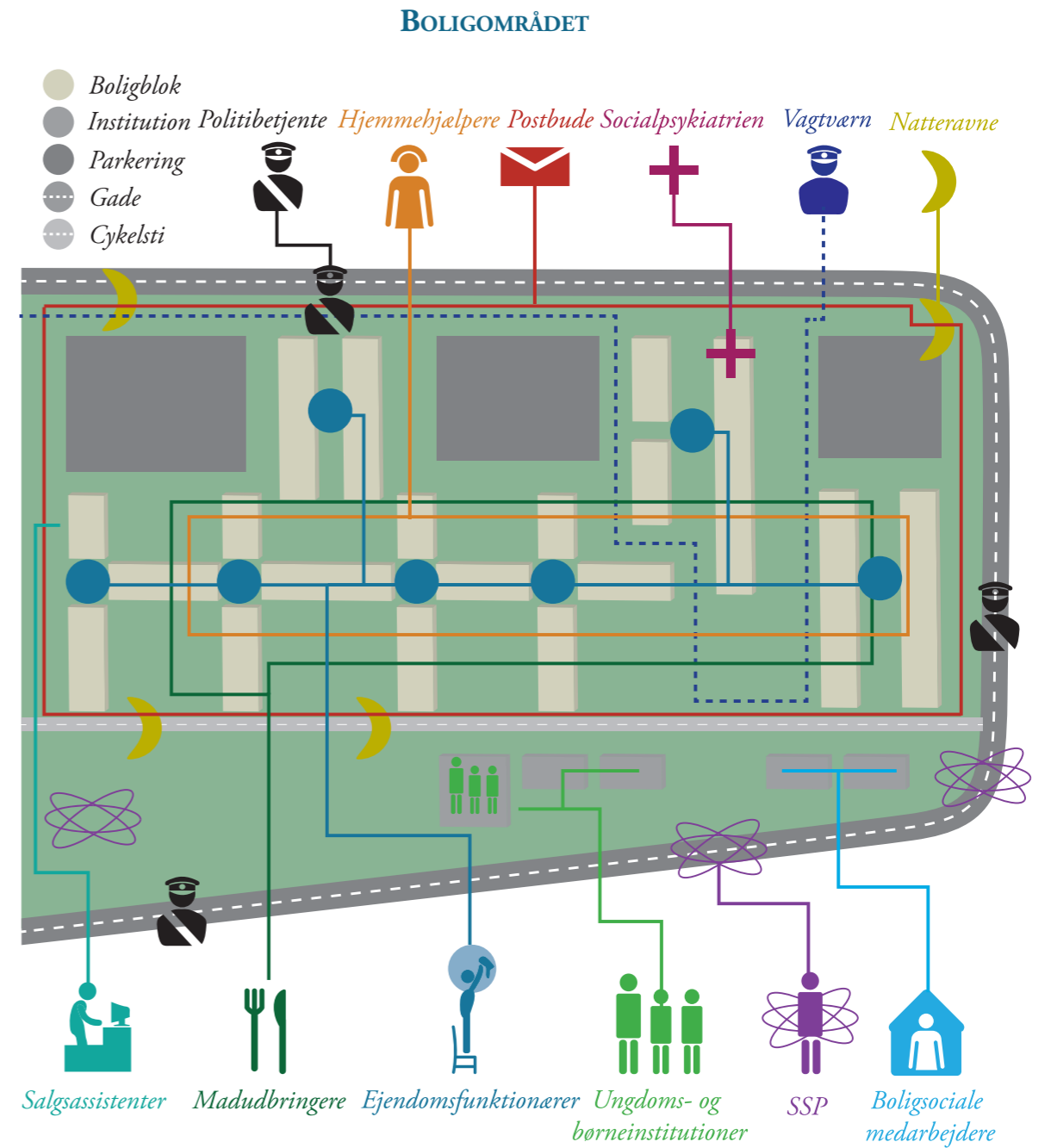
Fagpersoner og politi kan med fordel samarbejde om at forebygge kriminalitet og skabe tryghed i udsatte boligområder.

Det vil gavne beboerne, og det vil gavne alle dem, som har deres daglige arbejde i boligområdet.

Med et tryghedsnetværk kan vi bedre forstå, hvad der foregår, hvorfor det foregår, og hvad vi eventuelt skal gøre i forhold til det, der foregår. Med et tryghedsnetværk kan vi udveksle informationer og diskutere, hvordan vi sammen kan løse problemerne.

Ved at gøre brug af vores forskellige indfaldsvinkler til boligområdet og vores forskellige kompetencer kan vi tilsammen meget mere, end vi kan hver for sig.

Tryghedsnetværk kan organiseres af flere parter, fx politiet, kommunen eller boligforeningen.

KRIMINALPRÆVENTIVT OG TRYGHEDSSKABENDE SAMARBEJDE

Etableringen af et kriminalpræventivt og tryghedsskabende samarbejde, et tryghedsnetværk, mellem politi og fagpersoner i et boligområde kan givetvis ske på flere måder. Den model, der fremlægges i det følgende, er således kun én ud af flere muligheder.

Nærværende samarbejdsmodel, der bygger på erfaringer fra pilotprojektet i Høje-Taastrup, er her idealiseret med henblik på, at den kan bruges andre steder i landet. Afgørende er det, at der tages vidt hensyn til de lokale forhold og omstændigheder, der gør sig gældende, hvis samarbejdet skal have effekt.

Samarbejdsmodellen er opdelt i tre overordnede faser, hvor hver fase indeholder en række trin i form af beslutninger og aktiviteter.

De tre overordnede faser

“ **DET BØR I KOMMUNIKATIONEN MED BEBOERNE UNDERSTREGES, AT TRYGHEDSNETVÆRKET IKKE HAR TIL FORMÅL AT AGERE VAGTVÆRN ELLER UDØVE SOCIAL KONTROL. FAGPERSONERNE SKAL FØRST OG FREMMEST PASSE DERES DAGLIGE ARBEJDE. DE VIL BLOT SKULLE VÆRE LIDT MERE OPMÆRKSOMME PÅ, OM DE KAN BIDRAGE TIL AT FOREBYGGE KRIMINALITET OG SKABE TRYGHED I BOLIGOMRÅDET.** ”

FASE 1: OPSTART

OPSTARTSFASEN HAR TIL FORMÅL AT LÆGGE ET SOLIDT FUNDAMENT AF VIDEN OG RELATIONER FOR DET SENERE SAMARBEJDE.

IGANGSÆTTELSE AF SAMARBEJDE

*Undersøgelse af interesse for et samarbejde
Nedsættelse af styregruppe
Kommunikation om samarbejdet*

KORTLÆGNING AF KRIMINALITET OG UTRYGHED

*Fremskaffelse af kriminalitetsstatistik
Gennemførelse af kvantitativ tryghedsundersøgelse
Gennemførelse af kvalitativ tryghedsundersøgelse
Udarbejdelse af kriminalitets- og tryghedsrapport*

SAMMENSÆTNING AF TRYGHEDSNETVÆRK

Udvælgelse af fagpersoner

IGANGSÆTTELSE AF SAMARBEJDE

Forudsætningen for et samarbejde er, at der i kommunen, boligforeningen eller hos politiet er konstateret et behov for en kriminalpræventiv og tryghedsskabende indsats i et boligområde. Typisk vil det være begrundet i en stigning i den registrerede kriminalitet i området eller i klare tilkendegivelser af utryghed blandt beboere.

SAMARBEJDETS IGANGSÆTTELSE INDEHOLDER FØLGENDE TRIN:

Undersøgelse af interesse for samarbejde

Har kriminaliteten og utrygheden i boligområdet en karakter, der kræver handling, tager initiativtageren, måske typisk politiet, kontakt til de umiddelbare interessenter, kommunen og boligforeningen med henblik på at undersøge mulighederne for at indgå et samarbejde om et tryghedsnetværk. Det skal dog understreges, at initiativet lige så godt kan tages af boligforeningen, kommunen eller andre.

Nedsættelse af styregruppe

Med ønsket om at etablere et tryghedsnetværk nedsættes en styregruppe, som har det overordnede ansvar for samarbejdet.

I tryghedsnetværkets styregruppe kan repræsentanter fra følgende organisationer med fordel indgå:

-> Lokalpolitiet, der har overblik over kriminaliteten og ansvar for indsatsen i området.
-> Kommunens boligsociale indsats, der har overblik over og ansvar for de bolig sociale tiltag i boligområdet, herunder helhedsplanen og SSP- og gadeplanssamarbejdet.
-> Boligforeningens ejendomskontor, der har ansvar for boligforeningens daglige drift, daglig kontakt med beboere og overblik over, hvad der sker i området.
-> Boligforeningens bestyrelse, der repræsenterer beboerdemokratiet og har overblik over beboervelfærden og de problemer, der præger området.

Initiativtageren til samarbejdet inviterer de relevante parter til et indledende møde, hvor ideerne om at udvikle et tryghedsnetværk drøftes og besluttes, hvorefter styregruppen kan nedsættes, og en mødeplan aftales.

Kommunikation om samarbejdet

Beboerne i boligområdet bør informeres om, at samarbejdet tager sin begyndelse, og de bør gives mulighed for at diskutere tiltaget. Det er vigtigt, at beboerne gives denne mulighed så tidligt i forløbet som muligt, så eventuelle misforståelser kan undgås.

Styregruppen kan med fordel kommunikere med beboerne gennem de etablerede informationskanaler i boligområdet såsom opslag på boligforeningens hjemmeside, opslag i opgangene og beboerhuset, indlæg i lokalavisen samt via orienteringsmøder, der f.eks. kan afholdes i forbindelse med allerede planlagte aktiviteter.

Man bør i kommunikationen være opmærksom på, at det muligvis ikke er alle i boligområdet, der taler og forstår dansk.

Det bør i kommunikationen med beboerne understreges, at tryghedsnetværket ikke har til formål at agere vagtværn eller udøve social kontrol. Fagpersonerne skal først og fremmest passe deres daglige arbejde. De vil blot skulle være lidt mere opmærksomme på, om de kan bidrage til at forebygge kriminalitet og skabe tryghed i boligområdet.

KORTLÆGNING AF KRIMINALITET OG UTRYGHED

Udgangspunktet for et effektivt kriminalpræventivt og trygheds-skabende samarbejde er, at man har et ordentligt vidensgrundlag. Hvilket vil sige et nærmere kendskab til kriminaliteten og utrygheden i boligområdet. Dette bør derfor undersøges.

Selv om kriminaliteten og utrygheden i udsatte boligområder til en vis grad ligner hinanden, er der vigtige forskelle mellem boligområder⁵. En erfaring, der går igen i nogle undersøgelser, er, at der ikke altid er et direkte forhold mellem graden af kriminalitet og oplevelsen af utryghed. Nogle steder er der forholdsvis meget kriminalitet, men beboerne oplever kun lidt utryghed. Andre steder er det omvendt.⁶

Forhold, der generelt kan virke utryghedsskabende, er f.eks. unge i grupper, der udviser hensynsløs adfærd, psykisk syge, fulde mennesker, affald og mislighold samt dårlige oversigtsforhold og dårlig belysning.

Mens det er relativt enkelt at opgøre den registrerede kriminalitet i et område, er det at undersøge utrygheden mere krævende. En sådan undersøgelse kan udføres ved at kombinere en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse med en kvalitativ undersøgelse. Både den kvantitative og kvalitative undersøgelse bør foretages af fagfolk.

5. Se f.eks. CFBU's *Tryghed i udsatte boligområder – Årsager til utryghed, indsatser for tryghed og tryghedsmåling i udsatte boligområder* (2012).

6. Se f.eks. Københavns Kommunes *Tryghedsindekser*.

UNDERSØGELSEN AF KRIMINALITET OG UTRYGHED I BOLIGOMRÅDET KAN FORLØBE SÅLEDES:

Fremskaffelse af kriminalitetsstatistik

Politiet indhenter data om kriminaliteten i boligområdet, så man får klarhed over omfanget og karakteren af kriminaliteten. Man bør her være opmærksom på, at tallene kan afspejle, at politiet i perioder prioriterer særlige indsatsområder.

Gennemførelse af kvantitativ tryghedsundersøgelse

En kvantitativ undersøgelse har til formål at tilvejebringe et overblik over, *hvad* beboerne oplever som utryghedsskabende. Undersøgelsesformen lægger op til et stramt fokus, da den skal kunne opgøres kvantitativt, og fokus vil typisk være på utryghed og ikke tryghed.

Der udarbejdes et spørgeskema, hvor der spørges til beboernes utryghed i relation til en række udvalgte forhold. Disse forhold udvælges på baggrund af tallene for kriminaliteten i området og på baggrund af erfaringer fra lignende undersøgelser. Spørgeskemaet bør udformes således, at man kan angive, om det nævnte forhold opleves som mere eller mindre (u)trygt.

Gennemførelse af kvalitativ tryghedsundersøgelse

En kvalitativ undersøgelse kan både stå alene, og den kan supplere den kvantitative. Gennem individuelle interviews eller gruppeinterviews får beboere her mere tid til med egne ord at fortælle om deres liv og hverdag, og *hvorfor* noget opleves som (u)trygt. Det, der opleves som trygt eller utrygt, bliver forklaret og sat ind i en sammenhæng. Fokus kan således ligge på både det, der skaber tryghed, og det, der skaber utryghed. Der er også mulighed for at tale om beboernes egne forslag til løsninger på problemer i området.

Formålet med den kvalitative undersøgelse er, at den skal være *valid*. Det betyder, at undersøgelsesmetoden blotlægger *eksemplariske* erfaringer og fortællinger for (u)trygheden i området, erfaringer og fortællinger, der er typiske for flertallet eller bestemte grupper af beboere.

Udarbejdelse af kriminalitets- og tryghedsrapport

Med de kvantitative og kvalitative undersøgelser har man data, der via en analyse kan give et billede af, hvad der konkret skaber (u)tryghed og hvorfor. Man har også fået beboeres egne forslag til, hvad der kan gøres ved problemerne.

Analysen sammenfattes i en rapport, der udgør vidensgrundlaget for udviklingen af samarbejdet mellem politi og fagpersoner – det er de i rapporten anførte problemer, man skal samarbejde om at løse.

1 EKSEMPLER PÅ KVANTITATIVE SPØRGSMÅL

Det er vigtigt, at alle spørgsmål i en kvantitativ undersøgelse kan opgøres i tal og procenter.

Eksempler på spørgsmål:

- > Er du tryk ved at bo i dit boligområde?
- > Er du utryk ved at bo i dit boligområde?
- > Gør et eller flere forhold i dit boligområde dig utryk?
 - > Hensynsløs kørsel i området
 - > Støjgener fra naboer
 - > Unge i grupper, der kommer med tilråb
 - > Henkastet affald
 - > Graffiti
 - > Hærværk
 - > Trusler
 - > Vold
 - > Dårlig belysning

2 EKSEMPLER PÅ KVALITATIVE SPØRGSMÅL

I en kvalitativ undersøgelse er spørgsmålene ikke ledende, og indledningsvis dominerer hverken ”tryk” eller ”utryk” interviewet. Det er beboerens hverdag og oplevelse af at leve og færdes i området, der er i centrum.

Åbne, beskrivende spørgsmål kan f.eks. være:

- > Hvordan bruger du boligområdet?
 - >> Fortæl om din dag i går, fra du stod op, og til du gik i seng.
- Eller det kan være generelle spørgsmål som f.eks.:*
 - > Hvad er en god dag i boligområdet?
 - >> Beskriv, hvad der gør dig tryk? Hvornår har du det godt i området?
 - > Hvilke problemer er der i boligområdet?
 - >> Hvor er problemerne? Hvor for er det et problem, og hvad kan der gøres ved det?

3 EKSEMPEL PÅ INDHOLD I EN KRIMINALITETS- OG TRYGHEDSRAPPORT

- > Indledning om baggrund og formål
- > Resumé af resultaterne
- > Præsentation af undersøgelserne
- > Kriminalitet i boligområdet
- > Utryk i boligområdet
- > Kriminaliteten og utrykhen analyseret
- > Konklusion

SAMMENSÆTNING AF TRYGHEDNETVÆRK

På baggrund af kriminalitets- og tryghedsrapporten sammensættes det netværk af fagpersoner, som i praksis vil være bærende for samarbejdet.

Udvælgelse af fagpersoner

Styregruppen udvælger de fagpersoner, der bør indgå i tryghedsnetværket. Det kan være fristende at medtage så mange som muligt, men det er ikke nødvendigvis alle, der færdes i boligområdet, der er lige relevante at inddrage i tryghedsnetværket. Men er man i tvivl om, hvorvidt en faggruppe vil være god at have med i netværket, skal man hellere inddrage end udelade den.

Relevante for samarbejdet er typisk fagpersoner, der enten arbejder med eller er tæt på de forhold, som kriminalitets- og tryghedsrapporten peger på som problematiske, eller som har jævnlig kontakt med beboere, som føler sig utrykke.

Styregruppen tager kontakt til en leder for hver af de udvalgte faggrupper og inviterer dem til at indgå i netværket. Forbehold over for samarbejdet kan forekomme, men kan også overvindes gennem tydeliggørelse af, hvad tryghedsnetværket *ikke* vedrører.

4 EKSEMPLER PÅ FAGGRUPPER/FAGPERSONER, DER KAN INDGÅ I TRYGHEDNETVÆRKET

> Ejendomsfunktionærer	> Beboerrådgivere/boligsociale medarbejdere	> Lokale forretningsdrivende
> Hjemmeplejen	> SSP- og gadeplansmedarbejdere	> Natteravn
> Det kommunale vagtværn	> Madudbringere	> Kioskejere
> Pædagoger	> Postbude	> Pizzasælgere
> Lærere	> Renovationsarbejdere	> Sportstrænere
> Ungdomsklubmedarbejdere		

“ *HVAD ER DET, SOM ALLE FAGGRUPPER SÅVEL SOM INDIVIDUELLE FAGPERSONER BØR VÆRE OPMÆRKSOMME PÅ, NÅR DE FÆRDES I OMRÅDET – OG HVILKE FORHOLD ER LIGEGYLDIGE ELLER BAGATELAGTIGE?* ”

FASE 2: UDVIKLING

UDVIKLINGSFASEN HAR TIL FORMÅL AT SAMLE TRYGHEDSNETVÆRKET, SÆTTE BAGGRUNDEN OG FORMÅLET MED SAMARBEJDET, AFKLARE MULIGHEDER OG INDHOLD I SAMARBEJDET OG AFTALE SELVE SAMARBEJDSMODELLEN.

DRØFTELSE AF SAMARBEJDSMULIGHEDER

Orienteringsmøde om samarbejdets baggrund, formål og muligheder

FASTLÆGGELSE AF SAMARBEJDETS INDHOLD

Udviklingsmøde om samarbejdet i praksis

INDGÅELSE AF SAMARBEJDSAFTALE

Aftalemøde om samarbejdsmodel

DRØFTELSE AF SAMARBEJDSMULIGHEDEN

Muligheden for at deltage i et kriminalpræventivt og tryghedsskabende samarbejde, et tryghedsnetværk, skal introduceres til ledere og medarbejdere fra de udvalgte faggrupper.

Det vil her være en god idé at gøre invitationen til faggrupperne formel, således at den får en formel behandling i de inviterede

organisationer. Det er en god idé at invitere både en repræsentant for frontmedarbejderne i området og en leder fra hver af de udvalgte faggrupper. Det gør, at netværket i sine drøftelser kan være meget konkret og praktisk, samtidig med at det har et ledelsesperspektiv og beslutningsdygtighed. De udvalgte repræsentanter inviteres til et orienteringsmøde om initiativet.

Orienteringsmøde om samarbejdets baggrund, formål og muligheder

Formålet med det første møde er at redegøre for baggrunden for og formålet med et tryghedsnetværk, udvikle kendskabet til hinanden og hinandens arbejdsområder og drøfte, hvordan hver faggruppe kan bidrage i samarbejdet.

På dette første møde i netværket redegør styregruppen for, hvorfor det er nødvendigt med en bredere præventiv og tryghedsskabende indsats, og som belæg herfor fremlægges resultaterne fra kriminalitets- og tryghedsrapporten.

Herefter gives der plads til en bred drøftelse af livet i boligområdet, således som det ses og forstås af de forskellige fagpersoner: Hvad ser de som det både trygge og utrygge?

Dernæst tages en første uforpligtende drøftelse af de forskellige samarbejds muligheder.

FASTLÆGGELSE AF SAMARBEJDETS INDHOLD

Samarbejdet i tryghedsnetværket skal nu konkretiseres, og de udvalgte fagpersoner samles til et udviklingsmøde med henblik på at levere input til styregruppens fastlæggelse af samarbejdsaftalen.

Dette møde er en helt central del i udviklingen af tryghedsnetværkets samarbejdsmodel.

Udviklingsmøde om samarbejdet i praksis

Formålet med mødet er at komme nærmere en fælles forståelse af, hvad samarbejdet skal omhandle, hvorledes hver især kan bidrage, og hvordan samarbejdet skal foregå i praksis. Det vil til dette formål være en god idé at afsætte tid til, at repræsentanterne for de forskellige faggrupper kan fortælle mere detaljeret om, hvad deres arbejde i boligområdet konkret består i, hvornår og hvor de er i boligområdet, hvilken kontakt de har med områdets beboere m.v. Hermed kan der skabes en forståelse af netværkets potentielle rækkevidde – fysisk, socialt og kulturelt.

Med afsæt i ovennævnte, i politiets generelle kriminalpræventive viden og kendskab til boligområdet og i tryghedsrapporten kan netværket nu diskutere, hvordan det kan praktisere et forebyggende og trygheds-skabende arbejde. Politiet vil i denne sammenhæng spille en central rolle, idet politiet her kan bidrage med forslag til og eksempler på, hvilke observationer der er kritiske i både det forebyggende og opklarende politiarbejde, og hvilke der ikke er det. Med andre ord: Hvad er det, som alle faggrupper såvel som individuelle fagpersoner bør være opmærksomme på, når de færdes i området – og hvilke forhold er ligegyldige eller bagatelagtige? Igen bør det her understreges, at livet i almene boligområder rummer mange forskellige livsopfattelser og livsformer, der måske kan påkalde sig opmærksomhed, men som på ingen måde er vedkommende i relation til forebyggelse af kriminalitet og skabelse af tryghed.

Herefter vil det være vigtigt at tale om, hvordan fagpersonerne bedst kan videregive de relevante observationer til politi, myndigheder eller andre fagpersoner. Hvad gør man, hvis man har observeret kriminelle eller klart utryghedsskabende forhold? Hvem ringer, sms'er eller mailer man til? Og hvilke oplysninger har de pågældende myndigheder eller andre brug for? Det er i forhold til spørgsmål som disse, at samarbejdet skal vise sin værdi: at få de relevante oplysninger rettet til de relevante personer.

Man bør også drøfte eventuelle organisatoriske eller tekniske forhindringer for samarbejdet og eventuelle bekymringer blandt fagpersonerne i forhold til samarbejdet – det kan f.eks. være samarbejdets betydning for fagpersonernes relation til beboerne. I forlængelse heraf kan man også drøfte, hvordan fagpersonerne i perioder har mulighed for at være opmærksomme på særlige problemer i området. Hvordan fagpersonerne i deres samtaler med beboerne har mulighed for at bidrage til at afkræfte myter og rygter om kriminaliteten i området. Og om fagpersonerne har konkrete forslag til, hvordan utrygheden kan imødegås.

Der kan i forbindelse med mødet gennemføres en tryghedsvandring i boligområdet. Her får fagpersonerne mulighed for at vise og fortælle om deres vej gennem og kontakt med området og dets beboere. Det kan give styregruppen og netværket i øvrigt mulighed for bedre at vurdere, hvordan de respektive fagpersoner kan bidrage til samarbejdet.

INDGÅELSE AF SAMARBEJDSAFTALE

Modellen for det konkrete samarbejde afhænger naturligvis af de kortlagte muligheder for et samarbejde, herunder hvor mange ressourcer og hvor meget tid tryghedsnetværkets samarbejdspartnere kan afsætte. Det er vigtigt at pointere, at samarbejdet bør

være relativt uformelt og baseret på frivillighed. Samtidig bør det også være klart for alle, at skal samarbejdet have en effekt, skal aftalerne opfattes som forpligtende.

Aftalemøde om samarbejdsmodel

Udviklingsforløbet afsluttes med et aftalemøde, hvor tryghedsnetværket beslutter sig for en samarbejdsmodel. Formålet med netværkets arbejde skal stå klart, samarbejdets indhold og form skal være beskrevet, og samarbejdet skal være forankret organisatorisk.

For så vidt angår samarbejdets form og forankring, kan man tage udgangspunkt i spørgsmål som: Hvor ofte skal man mødes og hvor? Hvem har ansvaret for at indkalde? Og der skal tages stilling til, om den organisatoriske forankring af samarbejdet bedst varetages af politiet eller en anden af samarbejdspartnerne eller f.eks. lokalrådet.

5 FORSLAG TIL DAGORDENSPUNKTER TIL ORIENTERINGSMØDE

- > Baggrunden for mødet og formålet med tryghedsnetværket
- > Kriminalitets- og utryghedsproblemer i boligområdet
- > Drøftelse af baggrund og formål med tryghedsnetværket
- > Samarbejdsmuligheder

6 FORSLAG TIL DAGORDENSPUNKTER TIL UDVIKLINGSMØDE

- > Fagpersonernes beretninger om deres arbejde
- > Politiet fortæller om kriminalpræventiv opmærksomhed
- > Hvordan kan der samarbejdes i praksis og om hvad?
- > Tryghedsvandring

7 FORSLAG TIL DAGORDENSPUNKTER TIL AFTALEMØDE

- > Formålet med samarbejdet aftales endeligt
- > Aftaler om samarbejdsformen indgås
- > Beslutning om organisatorisk forankring tages

“ **ET ACTION CARD SKAL INDEHOLDE TELEFONNUMRE/MAILADRESSER PÅ DE CENTRALE FAGPERSONER I TRYGHEDSNETVÆRKET OG FORKLARING PÅ, HVILKE NUMRE DER BRUGES I FORHOLD TIL HVILKE PROBLEMER.** ”

FASE 3: SAMARBEJDE

SAMARBEJDSFASEN HAR TIL FORMÅL AT IGANGSÆTTE DET EGENTLIGE SAMARBEJDE MED ET PRAKTISK UDGANGSPUNKT, SIKRE ET KONTINUERT SAMARBEJDSGRUNDLAG OG FORTLØBENDE EVALUERE RESULTATERNE AF SAMARBEJDET.

UDARBEJDELSE AF KONTAKTMATERIALER

*Folder
Actioncard
Telefon- og mailliste*

SAMARBEJDET I PRAKSIS

*Nyhedsmails
Mødeaktivitet
Kommunikation*

EVALUERING

Løbende vurdering af effekten af samarbejdet

UDARBEJDELSE AF KONTAKTMATERIALER

For at komme godt i gang skal der udarbejdes nogle helt enkle og praktiske kontaktmaterialer, der kan benyttes af tryghedsnetværket. Netværkets parter udarbejder de materialer, som de finder mest brugbare i arbejdet.

Folder

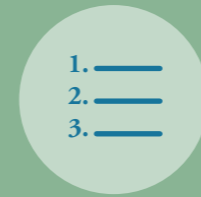
En folder, der ganske kort forklarer baggrunden for og formålet med samarbejdet: Hvad lægger det vægt på, hvad vedrører det ikke, og hvordan er det organiseret. Folderen rummer desuden en slags tryghedsvejviser, et såkaldt action card, der kan uddeles til fagpersonerne. Folderen vil også gælde som almindelig informationshæfte om tryghedsnetværket til beboere og andre interesserede.

Actioncard

Actioncardet angiver, hvilke personer eller kontorer (inklusive telefonnumre og mailadresser) man skal henvende sig til med hvilken type kriminalitets- og tryghedsproblemer.

Actioncardets konkrete udformning vil være afhængigt af det enkelte boligområde, dets problemer og organisering. Det er afgørende, at der er enighed om, hvem der opføres på kortet. Se eksempel på actioncard på næste side.

Telefon- og mailliste

Det er vigtigt for det praktiske samarbejde, at der udarbejdes en fælles telefon- og mailliste med kontaktinformationer på alle deltagere i tryghedsnetværket.

SAMARBEJDET I PRAKSIS

Grundlaget er nu skabt for et kriminalpræventivt og tryghedsskabende samarbejde mellem politi og fagpersoner i et boligområde. Nu handler det om at få det til at fungere i praksis. Dette kræver, at tryghedsnetværkets deltagere løbende holdes orienteret og får mulighed for jævnligt at udveksle erfaringer. Men også beboerne i boligområdet bør informeres om samarbejdet.

Nyhedsmails

Når det skønnes relevant, udsender styregruppen eller organisationen, hvor samarbejdet er forankret, nyhedsmails. Tryghedsnetværket opdateres herigennem om nye initiativer, særlige udviklinger eller andet. Hensigten er, at tryghedsnetværket føler sig godt informeret og derved fastholder sin opmærksomhed på området.

Mødeaktivitet

Der indkaldes til periodevise, f.eks. halvårslige, møder i netværket, hvor samarbejdet diskuteres og eventuelt tilrettes.

Kommunikation

Beboerne informeres om samarbejdet og dets forskellige tiltag og udviklingen i kriminaliteten og trygheden. Det kan ske gennem diverse lokale informationskanaler og den lokale presse.

EVALUERING

Effekten af tryghedsnetværket bør med mellemrum vurderes. Mange forhold kan spille ind på, om det går bedre eller dårligere med kriminaliteten og tryghed i boligområdet, men partnerne bør sørge for, at indsatsen måles på forskellige måder.

Løbende vurdering af effekten af samarbejdet

Efter samarbejdets første år, foretages en egentlig evaluering af dets effekt via en undersøgelse af udviklingen i kriminaliteten og trygheden i boligområdet. Det kan gøres ved enten at gentage de undersøgelser, som blev foretaget i opstartsfasen eller via udtræk fra kriminalitetsstatistikken og mindre kvantitative og kvalitative stikprøveundersøgelser. Resultaterne heraf kan begrunde en fortsættelse af samarbejdet, en nedskalering eller korrektion. Det bør endvidere løbende undersøges, om tryghedsnetværket fungerer optimalt. F.eks. om nogle faggrupper skal træde ud af netværket og andre indtræde. Særlige indsatsområder og samarbejdsformen skal eventuelt også revurderes.

Tryghedsnetværket bør på denne måde være selvkorrigerende i forhold til udviklingen i kriminaliteten og (u)trygheden i boligområdet.

ACTIONCARD

KRIMINALITET						
<div style="background-color: #003366; color: white; padding: 10px; text-align: center;"> <h2>SERVICE</h2> <p>1 1 4</p> <p>Det direkte nummer til politiet i hele landet</p> </div>		<div style="background-color: #CC0000; color: white; padding: 10px; text-align: center;"> <h2>ALARM</h2> <p>1 1 2</p> <p>Det direkte nummer ved akut udrykning og livfare</p> </div>				
UTRYGHED						
KONTAKT	Narkosalg	Hærværk	Mislighold	Dårlig belysning	Urolige psykisk syge og misbrugere	Anden utryghed
KOMMUNEN SSP/Gadeplanen Tlf/mail:	⊗	⊗				
Social-psykiatrien Tlf/mail:					⊗	
BOLIGOMRÅDE Helhedsplanen Tlf/mail:						⊗
Ejendomskontoret Tlf/mail:		⊗	⊗	⊗		

LITTERATUR

Beredskabet i Gellerup – en effektiv strategi mod kriminalitet i et udsat boligområde.
CFBU, 2011

Tryghed i udsatte boligområder. Årsager til utryghed, indsatser for tryghed og tryghedsmåling i udsatte boligområder.
CFBU, 2012

Building Communities Resilient to Crime, Disasters and Violent Extremism.
Lemyre et al., 2008

PSP – et tværsektorielt samarbejde mellem politi, sociale myndigheder og psykiatri – inspiration til organisering.
Danske Regioner, KL, Politiet, Kriminalforsorgen og DKR, 2009

Samarbejdsplan: Politi – Kommune.
Nordsjællands Politi, 2012

PSP-samarbejdet: En kortlægning af PSP-Frederiksberg, Odense, Amager og Esbjerg.
SFI, 2011

Tværsektorielt kriminalitetsforebyggende samarbejde i særligt udsatte boligområder.
Rigspolitiet, 2013

www.dentryggekommune.dk

Gemeinschaft

www.gemeinschaft.dk